
Odklad platnosti občanského zákoníku nic nevyřeší, shodli se politici

Odklad platnosti občanského zákoníku nic nevyřeší, shodli se politici

Od nového roku by měl začít platit nový občanský zákoník. Zásadní a velmi rozsáhlý právní předpis, který ovlivní život každého občana České republiky, budí mezi odbornou i laickou veřejností řadu otázek. Patrné to bylo i na veřejné debatě, která se konala na [Právnické fakultě UK](#) v úterý 5. listopadu. Hlavními hosty byli bývalý ministr spravedlnosti a „duchovní otec“ zákona Jiří Pospíšil a kritik legislativy senátor Jiří Dienstbier.

Debatu zorganizoval [Spolek českých právníků Všehrd](#), a že se s tématem trefil do zájmu veřejnosti, dokazovalo i to, že na místo zavítalo několik stovek posluchačů. Spolu s exministrem Pospíšilem na diskuzi dorazil i jeho bývalý náměstek František Korbel, který se na přípravě legislativy také podílel.

Kritici nového zákoníku poukazují mimo jiné na to, že se jedná o mimořádně rozsáhlý předpis, který navíc zavádí řadu nových termínů, s nimiž je nutné se dobře seznámit, a volají tedy po odložení jeho účinnosti. Ani Jiří Dienstbier jako

odpůrce současné podoby nové legislativy a také zástupce vítězné strany v posledních sněmovních volbách však s odkladem nesouhlasí.

„Znovu startujeme, bude trvat deset dvacet let, než bude nová judikatura. Ani dnes po zhruba dvaceti letech, co platí původní, i když kompletně novelizovaný občanský zákoník a obchodní zákoník, judikatura nedala odpověď na všechno. Začnou novelizace, to je zcela evidentní, už nyní se objevují informace o věcech, které jsou v zákonu problematické,“ podotkl Jiří Dienstbier s tím, že odložit na poslední chvíli platnost zákona však nic nevyřeší.

O tom, zda je odborná veřejnost připravena na tak velkou změnu, se vedla mezi hosty a posluchači největší debata. Exministr Pospíšil podotkl, že všichni měli od roku 2012, kdy zákon prošel legislativním procesem, dost času na to, aby absolvovali potřebná školení. „Jak dlouho se učíte na zkoušku z občanského práva? Deset let asi ne. Buďme k sobě zcela upřímní a nevěřme tomu, že dva roky na to nestačí. Podívejte se na přechodná ustanovení zákona, na to, jak zákon bude postupně nabývat účinnosti. Je přeci jasné, že 1. ledna nenastane kalamita kvůli tomu, že se najednou všechny spory, všechny smlouvy povedou podle nového občanského práva. Nová právní úprava bude nastupovat postupně,“ zdůraznil Jiří Pospíšil.

Dalším velkým tématem, ke kterému se debatující neustále vraceli a které často rezonuje i v médiích, byla terminologie zákona. Odpůrci předpisu jeho autorům vytýkají archaičnost některých pojmů. „Tento problém vždycky nastane, když se připravuje velká rekodifikace, nedá se to zcela odbourat. Přesto mi vadí popření současné terminologie za cenu návratu k archaickým termínům. I pro právní laiky by mělo být právo trochu srozumitelné. Pokud se zde násilně zavede pro stejný institut jiné pojmenování, obecné povědomí lidí o právu se zhorší nebo úplně vytratí,“ myslí si senátor Dienstbier. Bývalý náměstek Korbela mu však oponoval, že nový zákoník naopak přichází pro veřejnost se srozumitelnějšími termíny. Jako příklad uvedl nově zavedený pojem „spolek“, který nahradí současný termín „občanské sdružení“: „Členem může být i cizinec, pojem občanské sdružení je proto nelogický,“ upozornil.

O nutnosti zavedení nového občanského zákoníku odborná veřejnost hovoří už od poloviny devadesátých let minulého století, legislativním procesem však prošel úspěšně až v roce 2012. Právní předpis, který s největší pravděpodobností vejde v platnost 1. ledna 2014, rekodifikuje nejenom současný občanský zákoník, ale i řadu dalších předpisů.